

שיעור 14: מילים מנוגדות

מלאו את התשבץ בהפכים של המילים שלפניכם.

מאונך

1. החוּצָה
2. חָרוּץ
3. צָחוּק
4. לֵא
6. שָׂאוֹן
7. הִתְיַשֵּׁב
9. עוֹבֵד
11. מְכַעֵר (שתי מילים)
13. רָאשִׁי
15. צְבוּרִי
16. מְנִיחַ
18. הִתְיַאֵר

מאוזן

1. לְהִרְבּוֹת
3. קִלְלָה
5. לְכַבּוֹת
8. שָׁם
10. הִרְבָּה
12. צוּנֵן
14. זְכוּת
15. אֲמִיץ
17. עָנְוָה
19. מְפִיס וּמְשָׁלִים
20. מְעַסִּיק
21. שָׁמֵשׁ
22. שְׁלוֹם

		4		3			2			1		
			7			6		5				
	11		10						9		8	
							13	12				
			14									
				16							15	
	19						18	17				
												20
					22				21			

שיעור 15: שורשים ומשפחות מילים

לפניכם טבלה ובה אותיות שורש וכן מילים מאותה משפחה. כתבו בטור השלישי שלוש מילים נוספות מאותה משפחה.

שורש	מילים לדוגמה	מילים נוספות
ש-א-ל	שאלה, שואלת	
ע-ט-פ	עטיפה, עטוף	
ב-ר-א	בריאות, הבריא	
ב-ח-ר	לבחור, נבחרתי	
י-ד-ע	נודע, ידע	
ז-מ-ר	זמר, מזמור	
ב-ר-כ	ברכה, לברך	
ש-ח-ק	שיחקה, משחקייה	

השלימו את המשפטים שלפניכם במילים השייכות למשפחות המילים שלמעלה.

כתבו מהו השורש של המילה שכתבתם.

- הכנסתי את המכתב לתוך _____, הדבקתי בול, והלכתי לדואר.
השורש: _____
- דניאל זכתה ב_____ לוועדת קישוט. השורש: _____
- כשאבא שלי הולך לבית הכנסת, הוא _____ בטלית. השורש: _____
- קראתי בעיתון _____ מעניינת על הפרעות קשב וריכוז. השורש: _____
- השכבה האמצעית של כדור הארץ היא _____ כדור הארץ. מעליה יש קרום, ומתחתיה נמצא הגלעין. השורש: _____
- כאשר אנחנו מתעטשים, נוהגים לברך אותנו: "_____!" השורש: _____
- לפני שאני נרדם, אני תמיד מבקש _____ השורש: _____

שיעור 16: מילים נרדפות

כתבו לכל מילה את המילה הנרדפת שלה מתוך מאגר המילים.

הנָאָה: _____

חפֵּשׁ: _____

מָלֵא: _____

צוֹנֵן: _____

קָרָא: _____

מְתַלַּבֵּט: _____

הַשְּׁתוֹמֵם: _____

בְּטָלָן: _____

זָרֵק: _____

חִמְלָה: _____

לוֹהֵט: _____

פּוֹשֵׁט יָד: _____

הַתְּנַפֵּל: _____

וְכוּחַ: _____

שְׁלֵהִי: _____

אילו מילים לא הכרתם? הקיפו אותן.

כתבו משפט לכל מילה שלא הכרתם.

השלימו את הטקסט שלפניכם בעזרת המילים שהופיעו בעמוד הקודם.

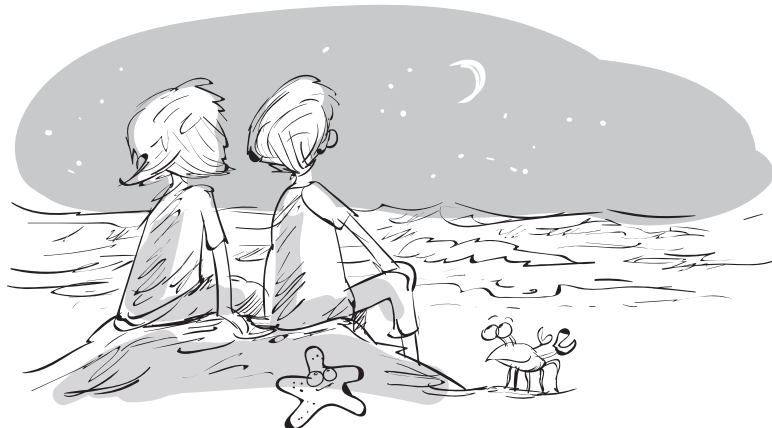

נסו לבחור במילים שאתם משתמשים בהן פחות.

זה היה ב_____ החופש הגדול. מאחר שרוב החופש הייתי אצל בני הדודים שלי באמריקה, רציתי לבלות קצת עם החברים לפני שחוזרים ללימודים. _____ מה לעשות, ולבסוף החלטנו לנסוע לים. בתחנה המרכזית, בדרך לאוטובוס שלנו, ראינו _____ שוכב על מצע מקרטון שסידר לעצמו. לידו הייתה קופסת פח ובה כמה מטבעות. התעוררה בינינו _____: לתת לו כסף או לא? אחד החברים טען שהוא סתם _____ שלא רוצה לעבוד. אחר ביקש שנגלה קצת _____, אולי הוא חולה ולא יכול לעבוד? בסוף _____ לו כמה מטבעות והמשכנו בדרכנו.

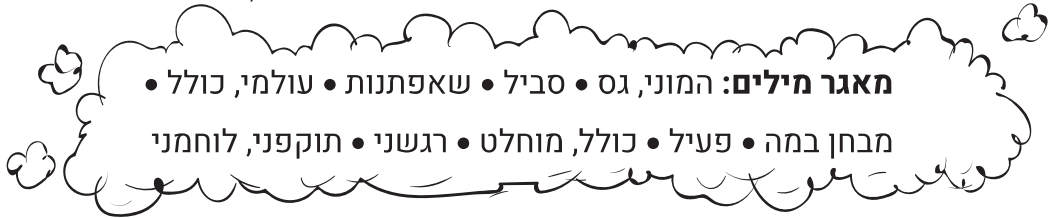
הגענו לחוף הים. החוף היה _____ מתרחצים. מצאנו "ריבוע" פנוי, והתמקמנו על החול. מרחנו את עצמנו בקרם הגנה מפני השמש ה_____ , ונכנסנו למים _____ . איזה _____! כשיצאנו מהמים הצטרפנו לכמה חבר'ה ששיחקו כדורעף על החוף. שיחקנו שעתים. אמנם היה חם, אבל חבשנו כובעים, ובכל רבע שעה עצרנו את המשחק כדי לשתות מים. כשהתעייפנו, נכנסנו שוב למים כדי להתרענן, וכשיצאנו _____ על הכריכים שהבאנו מהבית. היינו כל כך רעבים! פתאום המציל _____ ברמקול: "כולם לצאת מהמים! סוגרים את הים!" מה, כבר שבע בערב? _____ . אכן, הזמן רץ כשנהנים...

קעת התחלקו לזוגות, ובדקו את תשובותיכם.

שיעור 17: מילים לועזיות

במשפטים שלפניכם מובאות מילים לועזיות. נסו להבין אותן בעזרת המשפטים. מצאו במאגר המילים את החלופה העברית לכל מילה לועזית, וכתבו אותה.

1. **פְּסִיבִי** בעברית: _____

דוגמה: עידו הוא טיפוס **פסיבי**. הוא תמיד יושב בצד ולא משתתף בפעילות.

2. **אֶקְטִיבִי** בעברית: _____

דוגמה: רכז הנוער החדש **אקטיבי** מאוד. הוא יוזם פעילויות לחניכים, מגייס אותם להשתתף במיזמים קהילתיים ומארגן להם ימי כיף.

3. **וּוּלְגָרִי** בעברית: _____

דוגמה: התנהגותו ה**וולגרית** במסעדה הביכה את כל הסובבים. הוא כל הזמן דיבר בקול רם, אכל בצורה גסה ודיבר לא יפה למלצרים.

4. **טוֹטְלִי** בעברית: _____

דוגמה: הצלחנו לגייס תרומות בזכות מאמץ **טוטלי** של הכיתה.

5. **גְּלוֹבָלִי** בעברית: _____

דוגמה: ההתחממות ה**גלובלית** היא העלייה בטמפרטורה הממוצעת על פני כדור הארץ.

6. **אָגְרִסִּיבִי** בעברית: _____

דוגמה: הוא ילד **אגריסיבי** מאוד, וקשה להשתלט עליו.

7. **אֲמִיבִּיצִיָּה** בעברית: _____

דוגמה: כדי לסיים בהצלחה קורס טיס דרושה **אמיביציה** גבוהה במיוחד.

8. **אוֹדִישׁוֹן** בעברית: _____

דוגמה: השחקנית ניגשה לעשרות **אודישנים** עד שקיבלה את התפקיד שכל כך רצתה.

9. **סְנִימָנְטְלִי** בעברית: _____

דוגמה: אבא שלי הוא טיפוס **סנימנטלי**, כל דבר קטן גורם לו להזיל דמעות.

העשרה מתחומי דעת עתירי מלל

העתיקו לכאן מילים וביטויים שפגשתם לראשונה במהלך השבועות האחרונים.
כתבו את הפירוש של כל אחד מהם, וכתבו משפט שיהיו בו הביטוי או המילה.

1. _____ - _____
2. _____ - _____
3. _____ - _____
4. _____ - _____
5. _____ - _____
6. _____ - _____
7. _____ - _____
8. _____ - _____
9. _____ - _____
10. _____ - _____

שיעור 18: מבדק החודש

השלימו את הקטע שלפניכם במטבעות לשון, בביטויים ובניבים שלמדתם. (שיעור 6)

החלטתי להפסיק את העסקתו של השומר, כי _____ . לא אחת קרה שהוא עזב את משמרתו והשאיר את הכניסה ללא שומר, וכך נעלם ציוד יקר מהמחסן. בימים החמים נהגתי _____ , ואפשרתי לו לשבת בתוך הבניין, ולא בחוץ, כדי שיהיה לו נעים. אבל הוא קיבל זאת כמובן מאליו. התלבטתי רבות בדבר, ולבסוף _____ לפטרו.

כתבו את המשמעות של כל אחת מהמילים המודגשות במשפטים שלפניכם. היעזרו בשורשים ומשפחות מילים.

• בְּאֵיר הַכֹּל צָמַח

וּבְסִיּוֹן הַבְּכִיר

בְּתַמּוּז וְאָב שְׁמַחְנוּ

אַחַר קְצִיר. (מתוך "שנים עֶשֶׂר יָרְחִים", נעמי שמר)

הפירוש: _____

• מִי יִבֶּשׂ אֶת הַנְּבָסִים כָּל כֶּךָ מֵהָר?

מִי פָּזַר עָלַי שְׁלֶכֶת בְּחָצֵר? (מתוך "הרום השוכב", דתיה בן-דור)

הפירוש: _____

• אחותי הגדולה לומדת הרבה בימים אלה למבחנים מיוחדים, כי היא **עתידה** להיות עורכת דין.

הפירוש: _____

מצאו את הטעויות במשפטים שלפניכם, סמנו אותן, ותקנו אותן. (אין צורך לכתוב את המשפט מחדש.)

• אני יודעת שלא כדאי להרגיז את אימא, ולכן שהיא קוראת לי לאכול, אני באה מיד.

התיקון: _____

• מאחר ונכשלתי במבחן הקודם, אני חייב להצליח במבחן שיתקיים בשבוע הבא למה שאני לא רוצה שיהיה לי ציון לא-טוב בתעודה.

התיקונים: _____